EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 17.6.2013
COM(2013) 420 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1445/2007 af 11. december 2007 om fælles regler for indberetning af basisoplysninger om købekraftpariteter og for beregningen og offentliggørelsen heraf

(EØS-relevant tekst)

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1445/2007 af 11. december 2007 om fælles regler for indberetning af basisoplysninger om købekraftpariteter og for beregningen og offentliggørelsen heraf

(EØS-relevant tekst)

1. INDLEDNING

I denne rapport tages bestemmelserne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1445/2007 af 11. december 2007 om fælles regler for indberetning af basisoplysninger om købekraftpariteter og for beregningen og offentliggørelsen heraf (i det følgende benævnt "forordningen") op til fornyet overvejelse i henhold til forordningens artikel 14.

I rapporten sammenfattes status for gennemførelsen af forordningen og forskellige udviklinger siden forordningens vedtagelse. Rapporten indeholder et forslag om at revidere den gældende lovgivning for købekraftpariteter, så den afspejler disse udviklinger, og bringe den i overensstemmelse med Lissabontraktaten.

2. BAGGRUND

Købekraftpariteter (KKP) er indikatorer for forskelle mellem landes prisniveauer. De angiver, hvor mange valutaenheder en bestemt mængde varer og tjenester koster i forskellige lande. KKP kan anvendes som valutaomregningskurser til omregning af udgifter udtrykt i nationale valutaer til en kunstig fælles valuta (købekraftstandard, KKS) og dermed fjerne forskellene mellem landenes prisniveauer.

KKP anvendes primært til at:

- omregne nationalregnskabsaggregater til sammenlignelige mængdeaggregater. KKP kan især anvendes til at sammenligne forskellige landes bruttonationalprodukter (BNP), uden at tallene påvirkes af forskellige prisniveauer i disse lande
- analysere relative prisniveauer på tværs af lande. Med henblik herpå divideres KKP med den aktuelle nominelle valutakurs for at nå frem til et prisniveauindeks, som angiver et givet lands prisniveau i forhold til andre landes prisniveauer.

KKP tjener også vigtige administrative formål. De spiller en rolle med hensyn til at fastlægge kriterierne for berettigelse til støtte fra strukturfondene og Samhørighedsfonden. Den vigtigste indikator for fastlæggelse af berettigelse til støtte fra strukturfondene er KKP-deflateret regionalt BNP pr. indbygger, mens den for Samhørighedsfonden er KKP-deflateret bruttonationalindkomst (BNI).

Den Internationale Valutafond (IMF) anvender KKP, når den fastlægger sine medlemmers kvoteindskud. Et lands kvoteindskud er bl.a. afgørende for, hvor mange finansielle ressourcer den skal stille til rådighed for IMF. KKP-deflateret BNP vægter 20 % i kvoteformlen.

Eurostat udarbejder årlige KKP for 37 lande: de 27 medlemsstater, tre medlemsstater i Den Europæiske Frihandelssammenslutning (EFTA), ét tiltrædende land, fire kandidatlande og to potentielle kandidatlande[1]. Udarbejdelsen af KKP er et multilateralt tiltag, som involverer de nationale statistiske kontorer i de deltagende lande, Eurostat og Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling (OECD). Dette tiltag betegnes "KKP-programmet".

Eurostat har udarbejdet KKP siden 1970erne, men først i 2007 fik KKP-programmet et solidt retsgrundlag i form af en forordning. Forordningen indkodede hovedsageligt praksis på det tidspunkt og sikrede en konstant indsamling af basisoplysninger og beregninger samt offentliggørelse af KKP. Den vigtigste nye funktion var etableringen af et formaliseret kvalitetskontrolsystem.

Siden 2007 har KKP-programmet udviklet sig. Nye metoder er blevet indført eller er umiddelbart forestående på en række vigtige områder såsom undervisning, sundhedsvæsen, energi og bygge- og anlægsvirksomhed (jf. afsnit 4.2).

KKP-programmet er tæt forbundet med Eurostats program for nationalregnskaber, da det er baseret på Det Europæiske Nationalregnskabssystem (ENS). Vedtagelsen af ENS 2010 og gennemførelsen heraf i 2014 vil også blive afspejlet i KKP-programmet.

I henhold til artikel 14 i forordningen skal bestemmelserne heri tages op til fornyet overvejelse fem år efter forordningens ikrafttræden. Endvidere hedder det i artiklen: *"Om nødvendigt revideres de på grundlag af en rapport og et forslag, som Kommissionen forelægger for Europa-Parlamentet og Rådet"*. Denne rapport foreslår en revision af forordningen og indeholder en række forslag hertil.

3. GENNEMFØRELSE AF FORORDNINGEN

3.1. Indberetning af basisoplysninger

Alle medlemsstater og EFTA-lande opfylder forordningens krav om indberetning af oplysninger fuldt ud. Dette omfatter indberetningernes fuldstændighed, hyppighed, rettidighed og overholdelse af minimumsstandarderne for kvalitet som fastlagt i bilag I til forordningen.

Alle tiltrædende lande og kandidatlande (med undtagelse af Montenegro) opfylder også kravene fuldt ud. Montenegro og de to lande på Vestbalkan, som er potentielle kandidatlande, opfylder kravene i mellemhøj til høj grad. Disse landes største svagheder er formidlingen af detaljerede oplysninger om deres nationalregnskaber.

3.2. Beregning og offentliggørelse af KKP

Eurostat beregner og offentliggør KKP årligt og går dermed videre end de minimumskrav, der er fastsat i forordningen. De første skøn for KKP for år t offentliggøres i juni t+1, og der foretages efterfølgende revisioner i december t+1, december t+2 og december t+3 (endelige skøn). Der foretages i overensstemmelse med forordningen ikke yderligere revisioner af disse endelige KKP.

Eurostat offentliggør KKP, prisniveauindeks, mængdeindeks pr. indbygger og en række andre indeks for 60 kategorier.

[1] Forordningen finder naturligvis kun anvendelse på medlemsstaterne og EFTA-landene. De resterende lande deltager i forbindelse med deres optagelse eller deres potentielle tiltrædelsesforberedelser.

3.3. Metodebeskrivelse

I henhold til forordningen skal Eurostat udarbejde og vedligeholde en metodebeskrivelse. Den første udgave af "Eurostat-OECD Methodological Manual on Purchasing Power Parities" blev offentliggjort i slutningen af 2006. I 2012 blev den fuldstændig revideret og ajourført, så den afspejler den nyeste metode. Den er tilgængelig på Eurostats websted[2].

3.4. Kvalitetskontrol

I henhold til forordningen (artikel 7) skal der indføres en formel procedure for kvalitetskontrol i KKP-programmet. Alle lande fremlagde en struktureret samling af dokumentation om deres kilder og metoder til indsamling og formidling af basisoplysninger. Samlingen består af en undersøgelsesrapport for hver forbrugerprisundersøgelse (jf. afsnit 5 i bilag I til forordningen) samt en "fortegnelse" over kilder og metoder med en udførlig beskrivelse af, hvordan forordningen er blevet gennemført (jf. afsnit 5.3.1 i bilag I til forordningen). Strukturen for begge typer af oplysninger er fastlagt i Kommissionens forordning (EU) nr. 193/2011 af 28. februar 2011 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1445/2007 for så vidt angår kvalitetskontrolsystemet i forbindelse med købekraftpariteter. Denne forordning fra Kommissionen var påkrævet i henhold til artikel 7, stk. 4, i forordningen.

Eurostat indledte formelle evalueringer af medlemsstaternes praksis i 2011 (jf. afsnit 5.3.2 i bilag I til forordningen), efter en periode hvor landene udarbejdede deres fortegnelser. Ved udgangen af 2012 havde 10 lande modtaget besøg og var blevet evalueret. Evalueringsrapporterne er tilgængelige på Eurostats websted. Disse evalueringer omfatter en tilbundsgående analyse af de kilder og metoder, som hvert enkelt land anvender, og en verifikation af deres overensstemmelse med forordningen og metodebeskrivelsen.

3.5. Finansiering

KKP er grundlæggende *internationale* statistikker og har begrænsede nationale formål. Derfor modtager medlemsstaterne i henhold til forordningens artikel 13 en finansiel støtte fra Kommissionen. Denne støtte udgør højst 70% af de støtteberettigede udgifter i henhold til Kommissionens tilskudsbestemmelser.

Kommissionen foreslår at bibeholde denne finansielle støtte, som er nødvendig for at sikre et bæredygtigt KKP-program.

4. UDVIKLINGEN SIDEN FORORDNINGEN BLEV VEDTAGET

4.1. Rolling review-undersøgelse

Der blev foretaget en rolling review-undersøgelse af KKP-programmet i 2010 i forbindelse med Eurostats ramme for kvalitetssikring. Rolling review-undersøgelsen bestod af en undersøgelse blandt brugerne, en undersøgelse blandt partnerne (primært de nationale statistiske kontorer) og en selvevaluering af Eurostat. Der findes et resumé af den endelige rapport på Eurostats websted[3].

---

[2] Se http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_OFFPUB/KS-RA-12-023/EN/KS-RA-12-023-EN.PDF.

[3] Se http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/quality/documents/PPP%20Final%20Report_Executive%20Summary_0.pdf.

Det blev i rolling review-undersøgelsen konkluderet, at brugerne og partnerne vurderede kvaliteten af de offentliggjorte KKP til at være høj. Der står:

"Udarbejdelsen af europæiske KKP er baseret på forordningen om KKP, hvilket sikrer en høj grad af harmonisering af KKP-oplysninger. Indsamlingen af oplysninger er desuden baseret på et solidt metodegrundlag og omfatter veletablerede europæiske og internationale definitioner og nomenklaturer. Eurostat og OECD tilrettelægger, koordinerer og styrer effektivt arbejdet med KKP-programmet. Indberetningsbyrden for enkeltpersoner og virksomheder er meget lille. Anvendelsen af almindelige softwareværktøjer til forvaltning af produktlister, indlæsning og validering af data og standarder for indberetning af oplysninger letter i høj grad Eurostats og Eurostats partneres arbejde."

Rolling review-rapporten indeholder en række anbefalinger, som Eurostat følger op på.

4.2. Nye metoder på særlige områder

Metoden til pris- og mængdesammenligninger af forskellige varer og tjenester i forskellige lande udvikler sig hele tiden.

- På *undervisningsområdet* indførte Eurostat en ny metode i 2008. Ifølge denne måles outputmængden direkte i stedet for at basere KKP på inputpriser (som f.eks. lærerlønninger). Denne metode anvendes for KKP for referenceårene fra 2005 og fremefter.
- Med hensyn til *sundhedsvæsen* indføres der i 2013 en ny metode, som er udarbejdet i fællesskab med OECD, for referenceårene fra 2010 og fremefter. Denne nye metode er baseret på en evaluering af kvasipriser for en række standardlægebehandlinger.
- Med hensyn til *bygge- og anlægsvirksomhed* blev undersøgelsen ændret i 2010 ved at udbrede indsamlingen af oplysninger over en periode på to år og samtidig reducere antallet af byggearbejder, som skulle prissættes.
- Endelig udnytter Eurostat på *energiområdet* (nærmere bestemt gas- og elforbruget) synergier med statistikker over energipriser[4].

Forbedringerne af metoderne er igangværende og vil fortsætte. Når der indføres en ny metode, sker der imidlertid en afbrydelse i tidsrækken for KKP, da der ikke længere kan foretages en nøjagtig sammenligning af oplysninger, som går forud for den nye metode, med oplysninger, der er indsamlet herefter[5]. I henhold til artikel 9, stk. 4, i forordningen revideres offentliggjorte endelige KKP almindeligvis ikke. Denne artikel forhindrer effektivt Eurostat i at yde en bedre service for brugerne, hvilket ville være muligt, hvis den nye metode blev anvendt så langt tilbage i rækken som muligt. Derfor indeholder denne rapport et forslag om at undersøge, hvorvidt forordningens bestemmelser om revision kan lempes.

Vedtagelsen af nye metoder på alle områder kræver en tilpasning af klassifikationen af basisgrupper i bilag II til forordningen.

4.3. Klassifikation af privat konsum efter formål (COICOP)

Med henblik på beregning af KKP opdeles husholdningers udgifter til konsum i kategorier, som er afledt af klassifikationen af privat konsum efter formål (COICOP).

---

4 Den reviderede KKP-beskrivelse indeholder nærmere oplysninger om de nye metoder.

5 Af den årsag er der tilføjet et "b"-flag for "databrud" til 2005-oplysningerne i Eurostats formidlingsdatabase for alle variabler, som påvirkes af indførelsen af den nye metode for undervisning.

Den internationalt vedtagne udgave af COICOP stopper på firecifret niveau (klasser). Dette er ikke tilstrækkelig detaljeret for visse statistiske applikationer, derfor findes der forskellige udgaver af COICOP på femcifret niveau (underklasser).

I EU er der udarbejdet tre femcifrede udgaver af COICOP: én for forbrugsundersøgelser, én for det harmoniserede forbrugerprisindeks (HICP) og én for KKP. De tre udgaver er ikke ens, hvilket skader sammenligneligheden af de tre statistiske områder. En harmonisering af COICOP for KKP og COICOP for HICP er særlig relevant for KKP-programmet: Det vil forbedre kvaliteten af ekstrapolationer af KKP fra undersøgelsesår til ikke-undersøgelsesår ved hjælp af HICP.

I 2010 indledte Eurostat processen for udvikling af en femcifret udgave af COICOP, som skulle anvendes af alle Eurostat-statistikker. Processen var begrænset til femcifret niveau. Ændringer på firecifret niveau skulle drøftes i forbindelse med en mere omfattende revision, som involverede FN's statistikafdeling, der er COICOP's vogter. Formålet med et femcifret niveau er at udarbejde en overordnet klassifikation med underklasser, som opfylder KKP-programmets, HICP-programmets og forbrugsundersøgelsernes behov. Processen blev afsluttet i 2012. Klassifikationen skal indføres i HICP, KKP og forbrugsundersøgelserne inden 2014/2015.

Harmoniseringen af COICOP for KKP og COICOP for HICP bør medføre større overensstemmelse mellem basisgruppe-KKP og deres HICP til ekstrapolation. Den bør også medføre større sammenhæng i fremlæggelsen af KKP- og HICP-resultater og eventuelt også i resultaterne. Endelig vil det ikke længere være nødvendigt at indsamle oplysninger om forbrugerprisindeks (CPI) i COICOP for KKP separat, hvilket er tilfældet nu, og dermed reduceres undersøgelsesbyrden for landene.

Indførelsen af den harmoniserede femcifrede COICOP i KKP kræver en tilpasning af klassifikationen af basisgrupper i bilag II til forordningen.

4.4. Det Europæiske Nationalregnskabssystem 2010

Forordningen sikrer i artikel 2, stk. 2, at de definitioner, der anvendes i KKP-programmet, er i fuld overensstemmelse med definitionerne i Det Europæiske Nationalregnskabssystem 1995 (ENS 95)[6]. Der foretages i øjeblikket en ajourføring af ENS 95, og en ny ENS-forordning ("ENS 2010") vil blive anvendt af medlemsstaterne fra september 2014.

ENS 2010 bibeholder de teoretiske rammer for det system, den erstatter. Den afviger ikke radikalt fra sin forgænger. Alligevel vil der ske ændringer under faste bruttoinvesteringer som følge af ændringer i klassifikationen af faste aktiver.

De vigtigste ændringer i den henseende er omklassificeringen af udgifter til forskning og udvikling (FoU) og til militære våbensystemer som udgifter til faste aktiver, der skal medtages under bruttoinvesteringer. Disse udgifter er hidtil blevet behandlet som forbrug i produktionen. Ved at udvide afgrænsningen af aktiver, så den omfatter udgifter til FoU, øges både niveauet for faste bruttoinvesteringer og BNP-niveauet. Ved at inddrage udgifter til militære våbensystemer øges niveauet for faste bruttoinvesteringer og i mindre udstrækning BNP-niveauet, men det vil også medføre en reduktion af niveauet for kollektive tjenesteydelser, da disse skønnes til summen af deres produktionsomkostninger, hvortil forbrug i produktionen hører.

[6] Rådets forordning (EF) nr. 2223/96 af 25. juni 1996 om det europæiske national- og regionalregnskabssystem i Det Europæiske Fællesskab.

Inddragelse af FoU og militære våbensystemer i faste bruttoinvesteringer kræver en tilpasning af klassifikationen af basisgrupper i bilag II til forordningen.

4.5. Aktivitetstilknyttet produktklassifikation (CPA)

CPA 2008 er den seneste udgave af den aktivitetstilknyttede produktklassifikation. Det er en revideret udgave af CPA 2002, som er en revideret udgave af CPA 96. CPA 96 er den udgave, der blev anvendt i bilag II til forordningen til at fastlægge udgiftskategorierne under faste bruttoinvesteringer. CPA 2008 blev indført i medlemsstaternes nationalregnskaber i 2011. Der er således behov for en revision af bilag II til forordningen med henblik på at bringe KKP-klassifikationen i overensstemmelse med den nye CPA 2008.

4.6. Lissabontraktaten

Forordningen skal desuden tilpasses under hensyntagen til Lissabontraktatens ikrafttræden i 2009. Navnlig artiklerne vedrørende udvalgsproceduren (artikel 11 og 12) skal revideres for at bringe dem i overensstemmelse med nye procedurer.

5. KONKLUSION

Forordningen om KKP har sikret pålideligheden og kvaliteten af de KKP, som Eurostat offentliggør. Ovenstående resumé af udviklingerne, siden forordningen blev vedtaget i 2007, viser imidlertid, at der er behov for en generel ajourføring, så aktuelle praksisser og lovgivningsmæssige krav afspejles.

Kommissionen har derfor planer om i 2013 at fremsætte forslag om en revision af de lovgivningsmæssige rammer for KKP, bringe dem i overensstemmelse med Lissabontraktaten og afspejle udviklingen i løbet af de sidste fem år, herunder en revision af klassifikationen i bilag II.